

Jugoslovanski konzul
Park Centre Suite 4R
1700 E. 13 St.
Cleveland, O. 44114

AMERICAN HOME

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Elly, Pueblo, Rock Springs

NO. 128

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 5, 1978

LETO LXXX — vol. LXXX

Zadnje vesti

VATIKAN. — Pri vmesitvi papeža Janeza Pavla I. je bilo navzočih poleg uradnih predstavnikov večine držav, ki imajo svoje zastopnike pri Sv. stolici tudi okoli 150.000 ljudi na Trgu sv. Petra. Med uradnimi predstavniki je bil tudi W. F. Mondale, podpredsednik ZDA, ki ga je papež včeraj sprejel v posebni avdient, podobno kot tudi kralja Belgije in Španije, predsednika Argentine in Avstrije ter še nekaterih. Tekom vmeščanja na Trgu sv. Petra so bile nedaleč od tam v Rimu demonstracije proti argentinskemu predsedniku Jorgu Videli. Demonstrirali so levičarji, ki nasprotujejo vojaški vladi Argentine, ker je s trdo roko uničila večino levičarske gverile v Argentini.

TUEBINGEN, ZRN. — V nedeljo zjutraj je močan potres napravil precej škode v jugozahodni Nemčiji, pretežno v pokrajini Baden-Wuertenberg. Močno je bil poškodovan grad Hohenzollern, dom nekdanjih nemških cesarjev. Potres jachine 6 na Richterjevi lestvici ni povzročil nobenih človeških žrtev.

KAIRO, Egipt. — Predsednik Sadat je pred svojim odhodom v ZDA izjavil, da bodo razgovori v Camp David zadnja priložnost za mirno rešitev spora na Srednjem vzhodu. Sadat je pot v ZDA prekinitil v Parizu, kjer je imel včeraj kratek razgovor s predsednikom republike Giscardom.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je včeraj odšel v Camp David, kjer bo danes sprejel predsednika izraelske vlade Begin in predsednika Egipta Sadata. Jutri bodo začeli razgovore o reševanju arabsko-izraelskega spora na Srednjem vzhodu.

VANCOUVER, B.C. — Preteklo soboto je treščilo tu v morje letalo z 11 osebami, ki so bile pri nesreči vse mrtve. Letalu sta odgovorila iz neznanega vzroka ob motorja.

NEW DELHI, Ind. — Tri dni trajajoče monzonsko deževje je povzročilo obsežne poplave. Na deset tisoče ljudi je morajo bežati pred povodnimi, nekaj sto pa bi jih naj našlo smrt, trdijo poročila.

DERRY, Pa. — Helikopter, ki je metal ping-pong žogice na kraj cerkvenega festivala, je nenadno treščil na tla, pri čemer je bilo 7 oseb mrtvih, 19 pa ranjenih.

SALISBURY, Rod. — Uradno poročilo pravi, da so gverilci po vsej verjetnosti sestrelili potniško letalo preteklo nedeljo na poletu iz Karibe v Salisbury. Od 56 oseb v letalu je po padcu letala na zemljo ostalo 18 živih. Od teh se je 8 posrečilo rešiti s kraja nesreče, 10 pa so jih črni gverilci postrelili, ko so prišli do kraja nesreče.

Povečanje letalskega prometa z Zah. Nemčijo

WASHINGTON, D.C. — Prihodnji mesec bodo v Bonnu začeli pogajanja o novem dogovoru o letalskem prometu med ZDA in Zah. Nemčijo. Promet naj bi bil bolj sproščen, obe strani naj bi dobili pravico vzpostave neposrednih letalskih zvez z večino večjih mest, med tem ko je sedaj močno omejena.

Dr. Josip Mal umrl

V Ljubljani je 29. avgusta 1978 umrl v 94. letu starosti dr. Josip Mal, znani slovenski zgodovinar, dolgoletni direktor Narodnega muzeja v Ljubljani in avtor številnih zgodovinskih razprav, pisec znane Zgodovine slovenskega naroda, ki jo je izdala celjska Mohorjeva družba in katere prvi del je napisal dr. Josip Gruden.

Pokojnik je bil rojen na Pretržu, župnija Peče pri Moravčah. V South Bendu, Indiana, je zapustil nečaka prof. Milka Jegliča, dolgoletnega profesorja na znani Notre Dame univerzi in na St. Mary's Collegeu v South Bendu, Indiana.

Sporazum s poštnim osbjem je dvomljiv

Zastopniki poštnih urav in predstavniki unij poštnih uslužbencev se pogajajo o dopolnilih o d k lonjenega sporazuma.

WASHINGTON, D.C. — Poštna uprava je pretekli teden obnovila razgovore s predstavniki unij poštnega osbjem, ko je to s splošnim glasovanjem odklonilo v juliju sklenjen sporazum kot nezadovoljiv. Unije zahtevajo večje poviške plače, da to, kar je bilo določeno v sporazumu ne bi krilo niti povečanja življenjskih stroškov.

Pogajanja potekajo ob sodelovanju posebnega posredovalca Jamesa J. Healyja, 62 let starega profesorja Harvard univerze, ki ima v tem poslu obilne skušnje. On je izjavil, da "bodo pogajanja trda" in da se bodo začela s polno paro šele danes ali jutri.

Po dogovoru, ki je določil obnovo razgovorov, morajo biti ti zaključeni do 10. dopoldne dne 16. septembra. Če dotlej sporazuma ne bo, do dobil Healy pravico samo določiti kompromis, ki bi naj bil nato obvezen za obe strani. Vodniki unij poštnega osbjem svari, da uslužbenci ne bodo nobenega sporazuma sprejeli, ne da bi imeli o njem pravico glasovati. Tako postavljajo stvarno v dvom sam dogovor, na temelju katerega so bila pogajanja pretekli teden obnovljena.

Če vam je Ameriška Domovina res pri sreju, ji pridobivajte nove naročnike!

V Mehiki so v pokrajinah Chiapas in Tabasco odkrili v zadnjih letih obsežna nahajališča olja. Doslej so ugotovili, da ta dosegajo najmanj 31 bilijonov sodov, govorijo pa o tem, da so verjetno bližje 60 bilijonov sodov ali celo 120 bilijonov. To pomeni, da so mehiške zaloge olja približno enake onim v Iranu ali v najboljšem slučaju celo bližje onim v Savdski Arabiji.

Očitno ima Mehika za enkrat največja znana in neizrabljena nahajališča olja na Zahodni poloti. To pomeni veliko ne le za Mehiko, ampak za vso Zahodno poloto. V slučaju vojne, ko bi utegnili biti promet preko Atlantika negotov, bi postala nahajališča v Mehiki bistvenega pomena poleg domačih, kanadskih in onih v Venezueli.

Velikost nahajališč olja v Mehiki je za enkrat še nego-

Novi grobovi

John M. Laznik Jr. Preteklo nedeljo je umrl 57 let stari John M. Laznik Jr. s 16409 Trafalgar Avenue, samski, brat Antona in Franka (pri katerem je živel), sin pokojnih Johna in Annie, roj. Delenjc, zaposlen kot ekspediter pri Tow Motor Corp. do starosti 55 let, kc je stopil v pokoj zaradi bolezni, veteran druge svetovne vojne, služec v armadnem bolniškem oddelku. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na Highland park pokopališče na veteranski cdelek. Na mrtvaškem odru bo danes od 3. do 5. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Thomas J. Mackle Na svojem domu na 397 E. 147 St. je umrl včeraj 56 let stari Thomas J. Mackle, rojen na Skotskem, od koder je prišel v Cleveland leta 1963, mož Sarah, oče Thomasa, Hannah Foth, Williama, Bernarda in Alana, brat Georgea, Arturja, Jamesa (vsi na Skotskem) in Jean (J. Af.), 2-krat stari oče, zaposlen pri Cleveland Trust banki kot nadzornik osbjem v oddelku za vzdrževanje poslopij in naprav. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 9.15 dopoldne, v cerkev sv. Jeroma ob 10., nato na Brooklyn Heights pokopališče. Na mrtvaškem odru bo noč od 7. do 9. in jutri od 2. do 4. popoldne ter od 7. do 9. zvečer.

John L. Milavec Pretekli petek je umrl v Holy Family Home v Parmi 77 let stari John L. Milavec, mož Frances, roj. Peterlin, oče Joarne Milavec in Mrs. Joseph (Judith) Petric, 4-krat stari oče, brat Edwarda Milavca in pokojnih Mathewa, Franka, Frances Snyder, Louisa, Anthonyja in Josephine Rypka. Zaposlen je bil do upokojitve skozi 47 let pri Cleveland Twist Drill Co. Pogreb je danes iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Križa ob 10. dopoldne, nato na pokopališče Vernih duš.

Matt Susel Včeraj je umrl Matt Susel s 1734 Sherwood Blvd., mož Mary. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St.

NOVA, OBSEŽNA NAHAJALIŠČA OLJA V MEHIKI LE ZAČASNA UTEHA

tova in verjetno bo minilo še nekaj let, predno bodo preiskave doslej odkritih nahajališč končane. Nihče ne more reči, da ne bodo odkrita nova nahajališča tako na kopnem kot morda na podaljšku kontinentalne plošče pod morjem.

V Washingtonu računajo, da bo Mehika sredi prihodnjega desetletja črpala dnevno od 4 do 5 milijonov sodov olja, torej precej manj kot Iran ali Savdski Arabija. Zadnja črpa sedaj povprečno 7.5 milijonov sodov olja dnevno, ima pa možnost to povečati vsak čas na do 11.5 milijonov.

Mehiška državna petrolejsko družba Pemex bi imela po sodbi nekaterih strokovnjakov možnost črpanje povečati do 10 milijonov sodov dnevno, toda večina ne verjame, da bo šla kdaj preko

Brezposelnost na 5.9%

V avgustu je brezposelnost padla na 5.9%, ko je bila v juliju na 6.2%. Povečalo se je število črnih upošlencev.

WASHINGTON, D.C. — Delavsko tajništvo je pretekli petek objavilo, da se je brezposelnost v avgustu zmanjšala na 5.9%, ko je bila v juliju na 6.2%. Če v juliju so nekateri dvomili v točnost podatkov, ki so navajali, da se je brezposelnost od junija, ko je bila na 5.7%, tako močno dvignila.

Zadnji podatki kažejo, da se je brezposelnost v glavnem držala v letošnjem letu okoli 6% in da je na tej ravni še vedno, četudi je gospodarska rast začela zastajati.

Delavsko tajništvo poroča, da je bilo v avgustu zaposlenih skupno 94.6 milijonov ljudi, 160.000 več kot mesec prej, da pa je bilo še vedno brezposelnih 6 milijonov. Skupna delovna sila je ostala nespremenjena na 100.5 milijonov. Slabo znamenje za bodoče mesece je upadanje zaposlitve v tovarnah in v gradbeništvu, dobro znamenje je zmanjšanje brezposelnosti med mladino, posebno še med črno.

Manj visokošolcev za neprekinjen študij

Vedno več slušateljev visokih šol se vsaj začasno dovolji z dosegom prve akademske stopnje.

WASHINGTON, D.C. — Vedno več visokošolcev se po dosegu prve akademske stopnje podaja v službe in odloga morebitno nadaljevanje študija na kasnejši čas. Veliko jih je, ki se nadaljevanju študija sploh odpovedo v prepričanju, da jim to ne jamči boljšega mesta v službi in družbi.

Pred leti je velika večina skušala nadaljevati študije in jih končati brez prekinitve. Ze v preteklem desetletju, še bolj pa v tem je nastopila v tem pogledu sprememba. Rastoči stroški študija so prenekaterega prisilili k začasni prekinitvi študija, ki pa je v mnogih slučajih postala stalna.

Postopno je postala sprejemljiva tako za službo kot za družbo izobrazba, omejena na prvo akademsko stopnjo. Tako ja na Harvard univerzi lani nadaljevalo študij po dosegu prve akademske stopnje (bachelor degree) le 40%, najmanjše število v zadnjih 20 letih.

RAZGOVORI V CAMP DAVID EN TEDEN ALI CELO DALJ

Eden od glavnih svetovalcev predsednika Carterja je dejal, da utegnejo razgovori v Camp Davidu trajati en teden ali celo dva. Predsednikov tiskovni tajnik Jody Powell pa je izjavil, da upajo, da bo mogoče pripraviti Egipt in Izrael do nadaljevanja neposrednih razgovorov, ki so se začeli z obiskom Sadata v Jeruzalemu v preteklem novembru, pa bili že v januarju prekinjeni.

WASHINGTON, D.C. — Danes se začnejo razgovori med predsednikom ZDA Carterjem ter predsednikom Egipta Anvarjem Sadatom in predsednikom izraelske vlade Menachemom Beginom. Vsak od navedenih ima okoli sebe skupino najbližjih svetovalcev in svetovalcev. Smoter razgovorov je poiskati temelj za obnovo in uspešen zaključek pogajanj med Izraelom in Egiptom o rešitvi spora med Izraelci in Arabci, ki bi brez obnove pogajanj nujno vodil k novemu bojevanju, nevarnejšemu in obsežnejšemu od preteklih vojn med Izraelom in Arabci.

Predsednik Carter, se zaveda težke naloge in se je odločil za ta sestanek, kot je sam dejal. kot najboljše možnosti za nadaljevanje iskanja spora, brez katerega bi bil svet pred novo nevarnostjo vojne.

Carter hoče obnovo neposrednih razgovorov

Eden od predsednikovih ožjih svetovalcev je dejal, da utegnejo razgovori trajati en teden ali morda še dalj, ker je predsednik Carter odločen doseči obnovo neposrednih pogajanj med Egiptom in Izraelom. Predsednikov tiskovni tajnik Jody Powell je izjavil, da obstoji upanje, da bo predsednik v tem uspel.

Predsednik Carter hoče biti čim bolj prost in se posvetiti razgovorom s Sadatom in Beginom. kolikor mu bo le mogoče, zato je podpredsednika W. Mondaleja pooblastil, da vrši namersto njega vse posle, v kolikor to dovoljuje ustava. W. F. Mondale je bil v nedeljo v Rimu kot predstavnik ZDA pri vmesitvi novega papeža Janeza Pavla VI., pa se je že včeraj vrnil domov.

Predsednik Carter je med tem razpravljal z državnim tajnikom C.R. Vancejem, s svojim svetovalcem za narodno varnost Z. Brzezinskim, z obrambnim tajnikom H. Brownom in z di-

Dayan tipal razpoloženje Arabcev na zasedenem področju

Izraelski zunanji minister Moshe Dayan je pred poletom v ZDA pretekli teden, kot pravi poročilo iz Jeruzalema, šel osebnoma na zahodni breg Jordana in se razgovarjal z Arabci, da bi dobil neposredne vtise in dosegel, kaj sodijo o predlogih Izraela o bodočnosti ozemlja na zahodnem bregu Jordana in Gaze.

List Jerusalem Post je pripomnil v svojem poročilu o Dayanovih razgovorih s palestinskimi Arabci, da utegnejo ti razgovori voditi do spremembe v izraelskem načrtu za arabsko samoupravo na zahodnem bregu Jordana in na področju Gaze.

Moskva napoveduje neuspeh

Glavno glasilo Komunistične partije ZSSR moskovska "Pravda" je napovedalo razgovorom v Camp David neuspeh, "ker izraelski kragulji niso pripravljani spreminiti svojih stališč". Sovjetska zveza je ponovno pozvala k sklicanju konference v Ženevi kot najboljšemu sredstvu za reševanje spora na Srednjem vzhodu.

Tej konferenci so ob njenem prvem zasedanju decembra 1973 načelovale ZDA in Sovjetska zveza, udeležili pa se so jo poleg teh dveh Egipt, Izrael in Jordanija, objavljena pa je bila na njo tudi Sirija.

Sirijski zunanji minister Abdul Halim Khaddam je tekom svojega obiska v Moskvi pretekli teden obsodil sestanek v Camp David "kot nov korak k prevari — arabskega ljudstva".

Znaki gospodarskega zastajanja se množe

WASHINGTON, D.C. — V zadnjih tednih so postali dvomi v predvidevano gospodarsko rast močnejši na temelju raznih znakov. Te dvome je povečalo poročilo Trgovinskega tajništva pretekli teden, da je indeks gospodarske rasti v juliju nazadovale za 0.7%, kar je prvo nazadovanje od preteklega januarja.

V drugem četrtletju 1978 je gospodarstvo rastle na letni ravni 8%, vlada računa na rast v prihodnjih 12 mesecih na letni ravni 3.5-4%, zmanjšanje, ki je potrebno za omejitve nplacije. Nekateri napovedujejo večji gospodarski zastoj prihodnje leto, če ne bo uspelo zavreti inflacije.

Vremenski prerok

Pretežno sončno in toplo z najvišjo temperaturo okoli 80 F (27 C).

Iz Clevelanda in okolice

Film: "Barogova dežela" —

V petek, 8. septembra, bo g. inženir Jože Zelle kazal svoj film, "Barogova dežela" v dvorani cerkve sv. Stefana, 532 Lloyd Road, v Euclidu. Barvni zvočni film dokumentarno predstavlja kraje, kjer je škof Friderik Baraga misijonaril po državi Michigan med Indijanci. Pričetek je ob 8. uri zvečer in vsak je vljudno vabljen. Jack Perme iz Kirtlanda, Ohio, ima prireditev v oskrbi.

Pevski nastop —

V okviru Slovenskega dne na podružnici Kent State University v Ashtabuli, Ohio, je preteklo sredo zvečer nastopil tudi letošnjega februarja ustanovljeni pevski zbor "Lipa" iz Geneve pod vodstvom g. Franceta Zupana iz Madisona. Zapel je tri lepe slovenske pesmi ob sodelovanju petih mladih pevcev zbora Slovenski fantje. Zbor "Lipa" ima sedaj blizu trideset pevcev in pevko. Ko se štivilo slovenskih zborov v Clevelandu in okolici krči, je vzpodbudno in hvalevredno, da se je v Genevi ustanovil novi pevski zbor.

Seja —

Podružnica št. 47 SZZ bo imelo v nedeljo, 10. septembra, ob dveh popoldnih sejo v SND na 5050 Stanley Avenue, Maple Heights.

Rojstni dan —

Znani rojak Bogomir Glavan z zahodne strani mesta, bo jutri obhajal svoj 60. rojstni dan. Vsemu mladostnemu in živahnemu bi jih človek komaj pripredil toliko, četudi so mu lasje na sencih že nekaj pobeljeni. Vse najboljše in še veliko zdravih in zadovoljnih let!

Poročila o sestanku Smith-Nkomo potrjena

NAIROBI, Ken. — V začetku preteklega tedna so se začele širiti vesti, da se je Ian Smith, vodnik Rodezije, sestal 14. avgusta v Lusaki z Joshua Nkomom, enem od vodnikov Patriotične fronte Rodezije in se z njim domenil, da bi naj on bil na čelu rodezijske vlade, ki bi izvedla prehod od vlade bele manjšine k vladi črne večine. Pri sestanku naj bi bil navzoč tudi predsednik Zambije Kaunda.

Vest o tem sta začela širiti črna člana rodezijskega državnega sveta Sithole in Muzorewa, ki ne marata, da bi Nkomo postal glavni zastopnik in vodnik črncev v Rodeziji. Smith naj bi se zanj odločil, ker sedanjim trem zastopnikom črncev v rodezijskem državnem svetu ni uspelo zmanjšati gverilkega vojskovanja.

Joshua Nkomo je vodnik črnskih gverilskih oddelkov z oporišči v Zambiji, med tem ko je Robert Mugabe poveljnik črnskih gverilcev z oporišči v Mozambiku. Nkomo je bolj zahodno usmerjen in zato sprejemljivši Smithu, pa tudi Londonu kot marksistični Mugabe. Od vodnikov sosednjih črnskih držav je Kaunda naklonjen Nkomu, predsednik Tanzanije Nyerere in predsednik Mozambika Machel pa Mugabeju.

Tako Smith kot Nkomo sta vesti o sestanku najprej zaničkala, pa jih koncem preteklega tedna končno priznala.

NAROČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$4.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Peškova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 128 Tuesday, Sept. 5, 1978

Priprava na 60-letnico

Hitro se bliža čas, ko se bo izteklo 60 let — dne 29. oktobra letos — odkar je slovenski narod raztrgal verige skoraj tisočletne podložnosti nemškemu gospodarju, razbil stoletja stari habsburški imperij skupaj z drugimi slovanskimi narodi ter prosto zadihal v zlati svobodi, za katero se je tako dolgo in vztrajno boril. Bila je to brez dvoma največja zmaga v tisočletni narodovi zgodovini, in nima primere takega obsega in pomena ne prej, ne pozneje.

V rodni domovini se ta dogodek verjetno niti omeniti ne bo smel, kakor se ni smela petdesetletnica. Diktatorska partija in njeni voditelji ne dopustijo, da bi proslavljanje prve svobodne slovenske vlade na svobodnih tleh kakor koli zatemnilo "osvobodilno" borbo partije in partizanov, ki so z revolucijo prelili potoke nedolžne krvi, osvobodili pa ničesar razen svojo oblast nad narodom, ki te oblasti ni maral. Z ozirom na ta dejavnik je več kot umestno, da se s tem večjo slovesnostjo spomnijo slovenski ljudje v svobodnem svetu na epohalno zmago pred 60 leti in pri tej priliki obnovijo svoje prepričanje, da je naš narod, čeprav majhen, neuničljiv, da se po tolikih porazih v svoji zgodovini vedno zopet vzdigne iz pepela kot ptič feniks ter z novo močjo in pogumom ubere pot v lepšo bodočnost. Tudi iz poraza v komunistični revoluciji se bo ta feniks dvignil in zletel v svobodo.

Toda, kakšna bo ta svoboda? In kako si jo bo narod priboril? Odgovor na drugo vprašanje je važnejši in težji kot na prvo.

V obdobju šestdesete obletnice narodove zmage nad stoletnim zatiralcem se bo več kot po navadi govorilo in pisalo, kako je do osvoboditve prišlo in kakšne so bile posledice dobljene svobode. Če kdaj, bi bilo prav in potrebno, da bi sedaj in v našem primeru polno veljal oni slavni latinski pregovor: *Historia vitae magistra* — zgodovina je učiteljica življenja, učiteljica v življenju posameznika, pa tudi v življenju človeških družbenih enot, v prvi vrsti narodne enote. Obnavljamo razvoj dogodkov pred 60 leti, jih kritično, vendar pravično skušamo raztolmačiti in razumeti, svoje najdbe s potrebnimi spremembami aplicirati na sedanji položaj naroda in tako priti do modrih zaključkov brez pretiravanja in demagoškega splepenja ljudi.

Ko smo pred 10 leti slavili petdesetletnico istega dogodka, so nekateri krogi iz emigrantskih vrst s poudarkom naglašali, da l. 1918 s pridobljeno svobodo nismo hkrati dobili tudi neodvisne in suverene slovenske države, kar bi bila takrat dolžnost narodnega vodstva. Priborjena svoboda ni bila popolna svoboda, zaradi česar so 29. oktober proglasili za politično pogreško. Mnogi med nami se s to oceno niso strinjali, zlasti tisti redki, ki so onemogočili, čeprav neizmerno vesele dni sami doživeli in jih ocenjevali iz lastne skušnje. Eden teh je napisal drobno knjižico z značilnim naslovom "Svoboda v polmraku", kjer je podrobno opisal lastno doživeti potek dogodkov in mednarodni položaj naroda v tistih nevarnih dneh in mesecih. Morda bi bilo ob tej priliki umestno tisto knjižico potegniti iz prahu na polici in njeno vsebino na raznih sestankih in zborovanjih znova tehtati in o nji razpravljati, da bi se izkristalizirali zaključki, zgrajeni na resnici. V pretres je treba vzeti zahrbtno ukrepe tedanje srbske vlade ter prenehanje, brez pristanka legitimnega vodstva Slovencev izvršeno proklamacijo "zedinjenja" 1. decembra 1918. V tem je nauk zgodovine za sedanost in bodočnost.

Govorilo in pisalo se bo okrog te obletnice tudi o slovenskem narodnem programu za bodočnost. Mnenja se bodo glede tega delila in si morda nasprotovala, in tako je v svobodni debati prav, dokler se o važnih stvareh govori resno in stvarno. Zadeva je preveč resna, da bi si smeli dovoljevati norčijo in demagogijo. Nečesa takega se je nedavno poslužil dopisnik AD, češ, da je treba zaključiti v svet, da Slovenci hočemo lastno suvereno državo, zraven je pa smešil in se norčeval iz Narodnega odbora za Slovenijo. Vprašanje slovenske državnosti je brez dvoma primarna in osrednja točka v programu narodove bodočnosti, a s kričanjem v svet in zabavljanjem se ne bo ničesar doseglo. Če bi Slovenci sami ne vedeli, da doseda tega bleščočega ideala ni ožvisna samo od njih, nas zgovorno poučuje Hrvat Ivan Babić, čigar tozadevno za Hrvate napisano razpravo je v izvlečku prinesla tudi Ameriška Domovina.

Iz njegovih treznih navodil, ki jih bere svojim hrvatskim rojakom v emigraciji, naj omenimo le dve točki fundamentalne važnosti tudi za Slovence. Najprej pravilno trdi, da kljub enodušni volji Hrvatov medvojna "Neodvisna hrvatska država" ni bila l. 1941 ustanovljena samo s to voljo, ampak s sodelovanjem tedaj gospodujočih sil (Nemčije in Italije). Zato je čista demagogija in politič-

ni dilentizem varati narod s frazami in trditvami, da morejo Hrvati sami, samo s svojimi močmi, neoziraje se ne na Zahod ne na Vzhod ali celo proti njima, zrušiti Jugoslavijo in ustvariti hrvatsko državo.

Druga, tudi pravilna teza je, da se ustanovitev hrvatske države ne sme smatrati in zagovarjati kot kak izoliran problem. Jugoslavija je del večjega geografskega, političnega in strateškega prostora, kjer sprememba statusa quo posameznega dela vpliva na vse ostale dele. Zato je potrebno izdelati in predlagati dobro utemeljeno alternativno rešitev za ureditev celotnega prostora Jugoslavije in sosedstva ter pri tem vskladiti interese Zahoda, Vzhoda in hrvatskega naroda.

Mi bi k tema dvema točkama dodali še tretjo, ki je Babić ne omenja: take daljnosežne spremembe rešuje samo vojna. O tem priča zgodovina.

Vse tri propozicije veljajo v isti meri kot za Hrvate tudi za Slovence. Zahtevajo globoko razmišljanje in resno presojo vsakogar, ki ljubi svoj narod.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — Danes nadaljujem s pisanjem o Aljaski. Se nekaj statističnih podatkov. Dobrih 30 let po prodaji Aljaskje Ameriki so odkrili zlato. Dežela je postala svetovno znana. Zlato so odkrili po nekkih lovcih na kožuhojino leta 1899. Vse je drvelo na Aljasko, da se na hiter način obogatijo. Prej neznanata mesta so povečala število prebivalcev. Seveda, niso vsi obogateli. Nasprotno, postali so še večji reveži.

Domačini pravijo, da je narobe, če nekdo imenuje Aljasko deželo snega in ledu. Oni imenujejo Aljasko svetovno zračno križišče. V nekem informacijskem uradu sem videl tablo z napisi, v katere dele sveta se lahko peljem iz mesta Anchorage. Od tam je bližje v Tokio kot pa kam v srednjo Evropo, npr. Dunaj. Tako sem videl poleg Eskimov, tudi mnogo Japoncev.

Zanimali vas bodo podatki o Katoliški cerkvi na Aljaski. V Fairbanks je misijonska škofija. Ta obsega 400.000 kv. milj. Ima 23 večjih misijonskih postaj, 52 manjših. Škofija ima dve višji šoli, 1 osnovno šolo, 3600 otrok prejema versko vzgojo. Ima dva škofa (eden je upokojen). Sedanjí škof je Robert L. Whelan. Duhovnikov je 43, 7 bratov, 45 prostovoljcev, 17 posvečenih diakonov, 16 diakonskih kandidatov in 28 sester. Prebivalci so: Eskimi, Indijanci, beli prebivalci in vojaki. Bil sem v katoliški škofiji cerkvi v Anchorage. Cerkev je lepa, toda manjša kot je cerkev sv. Lenarta v Berwynu.

V hotelu sem videl statistiko letne temperature. V Anchorage je povprečna temperatura 57 F. Letno pade do 60 palcev snega. Najtoplejši dan je bil v tem mestu 88 F. Ni bilo povedano, v katerem letu.

Aljaska ima največje količine olja na severnoameriški celine. To olje je tudi velika gospodarska pomoč za Aljasko. Več o tem pozneje, ko bomo prišli do cevovoda v Fairbanksu. (Dalje)

Naši dijaki in dijakinje, kateri so imeli v Celovcu svoj študijski tečaj, so spet doma. Kartice in pisma so kar deževala staršem. Vsi so hvalili vodstvo tečaja, navdave so bili navdušeni nad lepoto slovenske zemlje. Večina je obiskala tudi sorodnike v Sloveniji. Tonči Leskovar je bil v Oplotnici, Janez Burjek pa pri stari materi in pri stricah v Kranju. Tonči je pisal domov, da so se spočetka bolj težko razgovarjali, zdajnja dva dni pa mu je slovenščina že kar gladko tekla. Povedali so, da bi želeli več bivanja v Sloveniji, da bi se tako še bolj naučili materinega jezika.

V ponedeljek zvečer, 21. avgusta, so se vrnili v Chicago, vsi veseli in zdravi. Domači so jim priredili domače prigrizke sprejem. Naš starina, g. Joe Gomilar je raztegnil harmoniko in za-

igrál nekaj slovenskih viž in pesmi, mamice in sestrice so došlim pripelpe lepe šopke. Vsi so bili ganjeni in marsikatera solza je zablestela v očeh. Na O'Hare letališču se kaj takega ne dogaja vsak dan, zato so se tuji čutili, kaj le neki to pomeni. Deklici in fantiči, pozdravljeni! Nekaj bi rad pripomnil: Gojite še naprej slovensko besedo in pesem. Tam, kjer doslej niste mnogo ali celo nič govorili slovensko, naj slovenska beseda pride spet do veljave.

Na obisk je prišla k svojem sinu Slavku Vuksiniču njegova mati Marija iz Kržiške vasi pri Metliki. Slavko, ki je tudi odbornik društva Slovenija in naročnik AD, živi na North Kildare Ave. Dobrodošla med nami!

Pred leti, ko so hrvaški rodoljubi ugrabili ameriško letalo in zahtevali, da vodilni ameriški listi prinesejo izjavo o stanju Hrvatov v Titovi Jugoslaviji ter hrvaške zahteve, so ameriški listi na splošno pisali o hrvaških rodoljubih. Ko sta 17. avgusta letos vdrla v nemški konzulat dva hrvaška nacionalista, so ameriški listi, zlasti čikaški, pisali o hrvaških teroristih. Čemu taka sprememba? Hrvata sta zahtevala, da se izpusti njihov rojak Stjepan Bilandžić, katerega hočejo Nemci izročiti jugoslovanskim teroristom v zame-nu za štiri nemške teroriste, katerih noče izročiti jugoslovanska vlada. Ta hoče nedolžne žrtve. Kaj je vzrok terorizma? V tem slučaju teror, katerega izvaja jugoslovanska UDBA doma, v Nemčiji, na Svedskem in drugod, tudi v Ameriki (umor urednika srbskega lista "Svoboda").

Slovenski dan bo letos 28. oktobra v Chcagu v veliki svetostefanski farni dvorani. Takrat bo tudi 28-letnica ustanovitve Slovenske radijske ure. Nastopili bodo Slovenski fantje iz Clevelanda, zbor "Slovenska pesem", naš Mladinski zbor; narodne plesne bosta podali SARC folklorna skupina in skupina iz Jolietia pod vodstvom gđc. Magde Simrayh.

Dr. Lojze Arko, ki je zaposlen kot fizik v National Argone Laboratorum blizu Lemonta, je te dni odpotoval v Francijo in na Nizozemsko, kjer se bo udeležil mednarodnega sestanka fizikov.

V koledarju debelo podčrtajte datum 8. OKTOBER. Takrat bodo starši slovenske sobotne šole priredili kosilo v prid te šole.

V nedeljo, 1. oktobra, bo otvoritvena maša za slovensko sobotno šolo. Več drugič.

Slomskov krožek je priredil v soboto, 19., in v nedeljo, 20. avgusta, romanje na Holy Hill,

Wis., znano božjo pot. Izpred cerkve sv. Štefana je odpeljal poln avtobus romarjev. S seboj so imeli slovenskega duhovnika, salezijanca, č. g. Jožeta Bajzeka, kateri je opravil tam slovensko sv. mašo. Imeli so tudi pete litanijske Matere božje.

Pravkar sem dobil sporočilo, da pripravlja Slomskov krožek v Chicagu Rummage Sale, ki bo v ponedeljek in v torek, 18. in 19. septembra, v spodnji cerkveni dvorani. Pridite, pomagajte z darovi in tudi kupujte. Čisti dohodek gre za Slomskovo beatifikacijo.

Paznik jetniku: "Zakaj ste zaprti?"
"Zato, ker sem zamudil vlak."
"Tako? Nemogoče!"
"Da! Če bi ga ne zamudil, bi ušel že čez mejo."
Pasji dnevi so pri kraju. Sedaj imamo v zameno seneno mrzlico (hay fever).
Pozdravlja vse
"Toti Stajcer"

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Vse odbornice Oltarne družta fare Marije Vnebovzete se prav srčno zahvalijo vsem romaricam v Lemont k Mariji Pomagaj 12. in 13. avgusta. Naj Vam vsem nebeška Mati pri Bogu izprosi uslišanje vseh vaših prošelj! Bilo je res lepo, tudi vreme je bilo, kot si boljšega ne bi mogle želeli. Upam, da ste bile zadovoljne s tako lepim sporedom vseh pobožnosti, ki so jih pripravili očete franciškani.

Nmam besedi, da bi se izrazila o vsem, kar sem doživljala. Molitve in petje sta me prevzela, nebeško lepo mi je bilo... Tako je rekla tudi prenekatere druga romarica in zatrjevala, da bo prihodnje leto zopet z nami romala.

Hvala za tako lepo postrežbo in okusno hrano. Vse je bilo prvovrstno pripravljeno in v redu.

Hvala Mrs. Mary Marinko, ki je ostala kot predsednica v glavnem odboru Zveze oltarnih društev. Hvala Ti Mary, ko si se toliko trudila za to romanje! Le žal, da letos nisi mogla z nami. Zelo smo Te pogrešale. Imele smo Te ves čas v mislih in smo sledile Tvoji želji, da se je vse v redu izvršilo. Draga Mary, lahko si ponosna na svoje sosesre v oltarnih društvih!

Všek vse pobožnosti je kronanje Fatimske Matere Božje v dolinici. Vaša nova predsednica Ana Brodnik je izvršila to nalogo prav lepo. Naj se naše molitve in petje dvigajo k nebeški Materi, da bi nam izprosila pri svojem Sinu pravo sestrsko in bratovsko ljubezen! Tebi, draga Mary, želimo, da bi skoraj popolnoma okrevala.

Hvala vsem našim romaricam od Marije Vnebovzete, ki ste se tako hitro oglasile in mi olajšale delo. Hvala vsem in na svidenje prihodnje leto!

Hvala tudi vsem našim članicam in dobrotnicam, ki so pomagale pri naši prodaji peciva in v denarju. Prav tako hvala tudi onim, ki so vse to pecivo kupili! Zopet smo izročile lep dar župniku rev. V. Tomcu, ki je tudi vsem hvaležen. S takim sodelovanjem bomo lahko napredovale.

Vse franke, ki še niste članice Oltarne družta, vabim, da se nam pridružite. Bliža se oktober, ko imamo prvo nedeljo v mesecu sprejem novih članic. Vesele bomo, če se nam jih bo čim več pridružilo.

Hvala vsem članicam, ki zvesto opravljate svoje članske dolžnosti, se udeležujete mesečnih obhajil, hodite molit v pogrebne zavode za umrlihi sosedrami.

S sestrskimi pozdravi!
Rose Bavec, tajnica

Ne pozabite na Gallusovo ploščo "Lipa zelenela je"!

Hodil po koroški sem deželi

CLEVELAND, O. — Nekaj dni, predno sem šel jaz na pot, je po Srednji Evropi pralo, da nič kako. Pravili so, da je v milih presledkih dež lil tri dni in tri noči. Verjamem, ko sem gledal v lepem sončnem dnevu skozi okno vlaka, sem videl, kako so pa kamenitih strugah umazane in nore vode drle skupaj, — kmetje, ki so komaj čakali lepega dne, pa so po travnikih obračali že rjavo seno. Z mojim prihodom na Koroško se je vreme uneslo in bili so dva tedna lepi, sončni dnevi. Namočena zemlja in lepi sončni dnevi so bili baš takrat, ko ste se v Clevelandu cvrli in pacali v najhujši vročini.

Ko sva s kolegom Jožetom vsak svojo robo odložila v sobi Mohorjeve hiše, se le malo odahnila, sva po zaslugi dobrih ljudi napravila nekaj izletov izven Celovca, — potem pa sva dobila skoraj dnevno obiske v najino stanovanje. Prišli so naju pogledat najini stari koroški prijatelji, prišli so sorodniki in znanci iz Slovenije. Oni iz Jugoslavije so pravili, da toliko svobode že imajo, da lahko ribajo skozi — so pa v strahu, kaj bo prinesla prihodnost. Na vprašanje so mi povedali, da imajo starejši kljub veliki propagandi pokojnega škofa Rožmana v lepem spominu, — nihče pa si ni upal nesti domov knjigo "Skof Rožman III", čeravno jih je nič kako knjiga zanimala. Tudi Mohorjev kolegar za l. 1978 — zaradi nedolžne slike Spominске kapelice na Orlovem vrhu — si nihče ni upal vzeti domov v Slovenijo. Tako disciplinirane ljudi so si socialisti vzgojili, — vsak posameznik dobro ve, kaj sme in kaj ne sme.

Kadar sva z Jožetom imela čas, sva obelatala po celovških cestah, najprej sva krožila bolj v bližini doma, potem pa po dolgem po mestu gor in dol in še trikrat naokoli. O večernih urah sva sedela gori na Novem trgu pri Zmajskem spomeniku, udihavala sveži zrak, prisluhnila in opazovala mimoidoče. Z Jožetom sva enake starosti in zmoreva oba skupaj polnih 128 let — za silo zadosti, da sva smela pogledavati po mimo hitečih dekletih in po sanjavih, drug na drugega naslanjajočih se zaljubljenih parčkih.

Vse to sva videla, pa nič preveč spodtakljivega. Mirno si upam reči, da je v naši clevelandski vasi pri belem dnevu veliko več "neslanosti", če že ne uporabljamo bolj grobih izrazov. Vidiš mladeniče z dolgimi lasmi, le nekaj negovanih bradavičev, na splošno pa so lepo ostriženi. Dekleta in ženske so malo v hlačah, več jih je v prijetno rožnatih (ne kričočih) "kiklicah", ki segajo doli do polovice gležnjev in kolien. Je vseeno vsaj malo bolj etnotna noša — tukaj se ženske oblačijo vsaka po svoji muhasti glavi.

Kaj je žalostno za naš Celovec, ki je bil včasih drugo največje slovensko mesto? Po mestu ne slišiš slovenske govornice, kar si pred 30 leti še pogosto slišal. Veselo pa sem bil presečen, ko sem v vlaku, že blizu Celovca, slišal tri mladeniče, ki so se med seboj lepo prosto pogovarjali v svoji domači koroški slovensščini. In zopet je res, naj bo zapisano, da so mladi koroški fantje, ki so prišli v Mohorjevo pozdravit "ameriške-kanadske goste", povsod in vedno govorili lepo slovensko. Mirno si jaz upam trditi, da k temu veliko pripomore Slovenska gimnazija in ne nazadnje tudi naša Mohorjeva. Če ne pride kaj izrednega, se bo Koroška narodno zopet prebudila in utrdila, kar ji mi razkropljeni bratje po svetu moramo privoščiti in k temu na pomoč priskočiti, kjer je najbolj potrebno.

Ze pred več kakor 30 leti sem bil tri leta koroški hlapec na precej veliki, gospodarsko malo zastareli gorski kmetiji. Takrat so bile kmetije s stroji, posebno še v planinah, redke bele vrane. Kočmar (tako se je reklo pri mojem gospodarju) je imel poleg žene in mladoletnega sina dva hlapca, dekle, in kar je še omembe vredno, imel je okoli 20 glave goveda, trop ovac in vsaj za pol ducata svinj je krulilo v svinjakih. Brez modernih strojev smo to kmetijo častno obdelovali.

Cas košnje je bil, kosili smo seno. Tudi sosedov fant Lipe, čvrst dečko je bil, menili smo, da tak more zrasti le v planini, je prišel pomagat podreti seno. Popoldan je bilo, malicali smo; prekajena slanina, ržen kruh, primakali pa smo z domačim moštom. Takrat je bila to izdatna, zaželjena, zdrava, temeljna hrana vsakega količkaj močnega koroškega planinskega kmeta.

Kakor povsod se je tudi na Koroškem marsikaj spremenilo. Pravilo danes je: Časi se spreminjajo in tudi ljudje.

Ze pred več kakor 30 leti sem bil tri leta koroški hlapec na precej veliki, gospodarsko malo zastareli gorski kmetiji. Takrat so bile kmetije s stroji, posebno še v planinah, redke bele vrane. Kočmar (tako se je reklo pri mojem gospodarju) je imel poleg žene in mladoletnega sina dva hlapca, dekle, in kar je še omembe vredno, imel je okoli 20 glave goveda, trop ovac in vsaj za pol ducata svinj je krulilo v svinjakih. Brez modernih strojev smo to kmetijo častno obdelovali.

Cas košnje je bil, kosili smo seno. Tudi sosedov fant Lipe, čvrst dečko je bil, menili smo, da tak more zrasti le v planini, je prišel pomagat podreti seno. Popoldan je bilo, malicali smo; prekajena slanina, ržen kruh, primakali pa smo z domačim moštom. Takrat je bila to izdatna, zaželjena, zdrava, temeljna hrana vsakega količkaj močnega koroškega planinskega kmeta.

Gospodarjev sin Franci in sosedov Lipe sta bila oblečena, v poletju vsak dan, v usnjene kratke hlače. Za reveža je veljal, kdor moških takih hlač ni imel, — nosili so jih kmetje in mestna gospoda. Midva z Jožetom (oba "Kranjca") takih hlač nisva imela. Kar na lepem se začne sosedov Lipe po končanem prigrizku na soncu zvijati, in jaz sem se prvi hip skoraj ustrašil, če morda fanta kaj ne zvija po črevesju — šele čez čas sem videl, da se po stegnih usnjenih hlač s "špehovo" kožo maže. Je rekel: "Jutri bo nedejla in se moram malo nagloncat." Seveda sem jaz s svojo trdo glavo mislil, da je to mazanje le špas, drugi dan pa sem pri maši fanta videl v tistih mastnih hlačah. Vidite sedaj, kako popularne so na Koroškem bile včasih mastne, kratke ledraste hlače. Veliko so dali na to, če je sin nosil po smrtni očetove "ledraste" hlače. Danes pa — Korošci so svoje tradicionalne hlače slekli. Tako vidite, da se časi spreminjajo in ljudje. (Se nadaljuje)

J. P.

PLESNA ZABAVA

Brooklyn, N.Y. — Vse je že pripravljeno za "Olt Timers" večer v soboto, 23. septembra 1978, v Kočevskem Domu na 657 Fairview Avenue, Ridgewood, Brooklyn, N.Y. To je v središču Ridgewood-a, kamor lahko pridete z avtobusom, podzemno ali nadzemno železnico, za osebne avtomobile pa je dovolj prostora za parkiranje kar v bližini.

Začetek bo ob 9. uri zvečer. Za ples in zabavo bo igrala godbna Gorenske zvezde in kmalu zatem bodo začeli servirati večerjo - kranjske klobase s kislim zeljem. Za vse to je cena samo \$7.50.

Zabava je pod vodstvom Franka Birka, Eddyja Klaricha in Emila Rucigajja. Vstopnice lahko naročite pri enem ali drugem imenovanih. — Zaradi omejenega prostora je vsako leto premalo vstopnic. Prodajo samo 300 vstopnic, prvi pride, prvi jih dobi. Torej ne odlašajte, ako se želite dobro zabavati.

Frank, Eddy in Emil bodo poskrbeli, da se bo vsak dobro zabaval. Ako bo ostalo kaj dobička, bodo zrebali nagrade kot vsako leto. Pri vratih ne bodo prodajali vstopnic, morate si torej te nabaviti prej. Ne pozabite torej na večer s prijeto zabavo v soboto, 23. septembra, ob 9. uri zvečer v Kočevskem Domu na 657 Fairview Avenue, med Gates Avenue in Linden Street, Ridgewood, N.Y.

Joseph J. Klun, poročevalec

KANADSKA DOMOVINA

Blagovne pogodbe

TORONTO, Ont. — Ko gremo novemu valu inflacije naproti, ki more po jakosti preseči vse, kar smo jih doživeli po drugi svetovni vojni, marsikak rojak gleda, kam bi naložil denar, da ga ne bi inflacija preveč zadel. Med pomembnejše možnosti naložbe denarja spadajo poleg nepremičnin, obveznic, akcij in zlahtnih kovin v zadnjem času tudi blagovne pogodbe (commodities). Ta način naložbe je silno pridobil na veljavi in po vrednosti vloženega denarja ali vsaj tveganega verjetno že dolgo časa presega promet v delnicah. Tega sorazmerno novega trga se udeležuje dve vrsti ljudi:

- porabnik ali producent posamičnega blaga, ki si s pogodbo na gotov bodoči datum zasigura, da bo blago kupil ali prodal po določeni ceni in si s tem omogočil pravilno kalkulacijo svojih ekonomskih aktivnosti.
- špekulant, ki je pripravljen tvegati v upanju na dobiček. V vsakem prostem ekonomskem sistemu nujen, faktor in pravzaprav je špekulant vsak človek, ki investira v kakem privatnem poslu.

V bistvu gre za kupno-prodajne pogodbe za vrsto blaga, kot je goveja živina, prašiči, zmrazjeni piščanci, purani, pomarančni sok, kakao, kava, baker, koruza, žito, bombaž, jajca, les, platina, krompir, srebro, zlato, sladkor in še nekaj vrst drugega blaga. Količina blaga je vargonska in seveda cena temu primerno nizka, recimo kava \$1.25 do \$1.50 funt, sladkor 7 do 8 centov funt, krompir od 5 centov navzgor za funt itd. Pogodbe določajo neki bodoči datum od nega meseca pa do dveh let, ko mora biti blago na določenem

mestu pripravljeno za prevzem. Špekulanti seveda take pogodbe pred zapadlostjo prodajo, tako da nimajo skrbi zaradi dejanske predaje blaga, dočim porabnik ali producent aktivno sodeluje pri dejanski produkciji ali sprememu blaga.

Od premmogih načinov investicije je verjetno trgovanje v bodočih blagovnih pogodbah najbolj tvegan, vendar zato pa povezan z možnostjo velikih in hitrih dobičkov. Razume se, da človek, ki je nepoboljšljiv optimist, ima omejena sredstva, slabe živce in z malo ali celo brez poslovnihkušenj ne bo šel blizu tega posla.

Blagovne pogodbe običajno obsegajo večjo količino enovrstnega blaga, recimo pri zlatu 100 unč (3.1 kg), platini 50 unč, srebru 5000 unč, žitu 5000 bušljev, kavi 38,000 lbs., sladkorju 112,000 lbs. itd. Po današnji vrednosti se vrtijo taki kontrakti med 10 do 50 tisoč dolarjev. Kontrakti specificira kakovost, količino, dan in kraj dostave, vendar s temi podrobnostmi investitor skoraj nima več zveze, ker itak kontrakt pred zapadlostjo proda.

Največje blagovne borze za take kontrakte so v Chicagu, New Yorku, Londonu, Winnipegu, dočim je kontinentalna Evropa zaenkrat še nima. Ker je zakonodaja za take vrste trgovanja v ZDA in Kanadi najbolj razvita, se razume, da je najboljša imeti posla z ameriški ali kanadskimi borzami. Zelo je važno, da se izbere za te posle pravega borznega agenta. Najbolj varno je izbrati kako veliko ameriško ali kanadsko firmo, ki je član borze za te vrste poslov.

V Evropi in drugod je še ogromno firm, ki se pečajo s temi posli, toda niso člani borze in so samo posredniki, ki računajo horendne tarife, ali kar je še

bolj nevarno, da ne plasirajo kontrakta na borzi, nego z njim privatno špekulirajo. Tarifa za te posle je sorazmerno nizka in leži med \$25 do \$70 za en kontrakt. Razume se samo po sebi, da se za nakup enega kontrakta položi samo 5 do 10% celotne vsote, recimo pri 12,000 funtih sladkorja, ki je danes po 8 centov, zadostuje dobrih \$500. Seveda ako cena pada, je treba dodajati nove pologe, ako se to na poziv agenta ne stori, lahko pomeni najmanj izgubo položenega depozita.

Bistvo špekulacije z blagovnimi kontrakti je seveda cena. Surovine so bile vedno zelo spremenljive v cenah. Vreme, škoda na žetvi, premala ali prevelika produkcija, transport, vladna kontrola in cel kup drugih faktorjev določa premik cene. Recimo, imaš danes paradoks, da je cena kontraktu za sladkor 8 centov, produkcijski stroški pa znašajo blizu 15 centov. Tu se vidi, kako vsaj za nekdo določeno dobo lahko vplivajo razne državne intervencije kot importne kvote itd.

Davčna pozicija je zelo zanimiva, ker gre tu za kapitalni dobiček, je to samo delno obdavčljivo in seveda izguba se lahko tudi deloma odšteje od rednega zaslužka. V Evropi je mnogokrat tak dobiček še popolnoma prost davka. V Kanadi je zanimiva opcija, da davkoplačevalec ima možnost se odločiti, ali bo obdavčen na kapital ali izbere normalno davčno stopnjo.

Dr. Peter Urbanc

Srečno dosegel pokoj

TORONTO, Ont. — Po dolgih, včasih težavnih in često negotovih letih trdega dela sem končno dosegel starost, ko sem upravičen do pokojnine za dostojno in mirno življenje. Leta so kljub svoji teži hitro minila, ostali so spomini na mladost in na vse, kar sem doživel.

Bilo je lepo, ko smo se igrali s sošolci, pasli krave, peli in se zabavali v rodni domovini. Ko sem odrasel, sem šel služiti vojake v času kralja Aleksandra, ki so ga kasneje umorili v Marseillesu v Franciji. Kasneje sem se oženil z Barbaro Žugel iz Bele krajine. Rodili so se nama štirje otroci, ki so vsi srečno odrastli in so sedaj že poročeni ter imajo svoje domove in družine v Torontu.

Druga svetovna vojna nam je prinesla v Sloveniji mnogo gorja in veliko uničenje. Ko je bila vojna končana, smo hiteli popravljati škodo in obnavljati svoje domove. Življenje je bilo v tistih letih težko in prenekateri so se odločili za odhod v tujino. Ostali so, kjer je bilo življenje lažje in zaslužek boljši.

Vsem rojakom, ki berejo Ameriško Domovino, prisrčne pozdrave!

Stanislav Cemas

Dišave proti smradu

Prebivalci angleškega okrožja Severn-Trent niso več vzdržali. Kadar je potegnil vzhodnik, je prihajal od čistilnih naprav v Leicesteru neznošen smrad, ki je dolge dneve nadlegoval ljudi.

Prizadeti so začeli pisati krajevnim listom, protesti so čez čas zalegli. Ljudje pri čistilnih napravah so se odločili za poskus, ki mu menda še ni enakega po svetu. Uspeh je takšen, da si prihajajo novost ogledovat pristojni ljudje iz drugih britanskih naselij.

Pri čistilnih napravah so montirali ventilatorje, ki v vetrovnih dneh puhajo v ozračje štiri vonjave, seve izmenoma: zdaj po vaniliji, potem po pravi pameti pa spet po čokoladi.

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Pošta nam je obetala, da bodo pošiljke dostavljali kolikor toliko "redno", ko so ostala letala Air Canada pretekli mesec na tleh. Pokazalo se je, da je to bila le obljuba, ki jo ni mogoče izvesti. Naša poštna uprava načrtuje in misli eno, poštno uslužbenstvo pa dela po svoje, ko se ne more sporazumeti za nove delovne pogoje. Poštni promet zastaja na različnih krajih in ljudje postopno izgublajo vero ne le v pošto, ampak v vso javno upravo, pa naj bo to zvezna ali pokrajinska.

Nekdanja zanesljivost javnega uslužbenstva je le še spomin. Nekdaj so se državni in vsi drugi javni uslužbenci prizadevali, da bi svoje službe čim boljše opravljali, sedaj pa je za nje važno le, da dobio plače in to čim višje, da bi pa izpolnili svoje dolžnosti točno in pravočasno, jim pa ni mar. Seveda je hvala Bogu še vedno vsaj nekaj izjem!

Pokrajinska vlada Quebeca je se sporazumela na tridnevnem posvetovanju pretekli mesec o napovedanem ljudskem glasovanju o suverenosti Quebeca. Njen predsednik je izjavil, da bodo ljudje dobili priložnost, da se izrazijo o bodočnosti Quebeca, o njegovi suverenosti in o njegovi povezavi z ostalo Kanado.

Sovjetska zveza je poslala v vesolje v Sojuzu 31 vzhodnonemškega kozmonavta Sigmunda Jaehna kot sopotnika Valeriju Bykovskemu. Sojuz 31 se je povezal z vesoljskim laboratorijem Saljut 6, v katerem sta kozmonavta Kovalenok in Ivančevkov že od 16. junija letos. Pred poletom vzhodnonemškega kozmonavta v vesolje sta podobno nalogo opravila že po en češki in en poljski kozmonavt.

Japonec Naomi Uemura, ki je hotel prepotovati Grenladijo od

severa na jug s pasjo vprego, je prišel v take težave 50 milj pred svojim ciljem, da so ga morali rešiti s helikopterjem. Helikopter je prav tako rešil tudi filmska snemalca, ki sta se pridružila Uemari, pa se nato nista mogla vrniti na svoje oporišče.

Velike množice vernikov in — tudi radovednežev — prihaja v stolno cerkev sv. Janeza v Turinu, kjer imajo na ogled platno, v katero naj bi bilo zavito Jezusovo telo po smrti na križu, predno je bilo položeno v grob. Pričakujejo, da si bo Jezusov mrtvaški prt ogledalo do 3. oktobra, dokler bo razstavljen, 3 milijone ljudi.

Novi predsednik Kanadske odvetniške zbornice Thomas Walsh iz Calgaryja je dejal, da je za omejeno in dostojno oglaševanje odvetniških uslug, da bo tako imel vsakdo, ki take usluže potrebuje, možnost, naglo izbrati odvetnika, ki bi ga rad. Izjavil se je proti "neomejemu" oglaševanju, ker bi bilo to mogoče izrabljati.

Iranska vlada je zaprla kazni in igranice, da bi pomirila zagovornike izvajanja islamskih verskih izročil, ki tem nasprotujejo in imajo močno podporo v javnosti.

Predsednik Canadian Labor Congress Dennis McDermott je v svoji poslanici za Delavski dan objavil, da bodo unijski vodniki pri parlamentarnih volitvah podpirali Novo demokratsko stranko, ki bi naj zastopala koristi delavstva v parlamentu. McDermott napoveduje, da pri bodočih zveznih parlamentarnih volitvah ne bo nobena stranka dobila večine in da bo tako jezik na tehnični Nova demokratska stranka.

VESTI IZ SLOVENIJE

Celje dobi "Sončni park"
Severno od Dečkove ceste, nekako od Lave do Dolgega polja in proti Lokrovcu naj bi se razprostiral 30 ha velik celjski "Sončni park", namenjen razvedrilo in oddihu. V njem bodo sprehajalne poti, otroška igrišča, nogometno igrišče z garderobami in tuši in drugo.

Zamisel za ureditev "Sončnega parka" se je rodila v okviru akcije "Hortikultura 80". Park bodo urejali dobrih pet let, do leta 1980 pa naj bi že zasadili visoko drevje ter uredili pešpoti, otroška igrišča in druge objekte.

Vesela "Bohinjska ohcet"
Z uspehom — spremljala sta jo lepo vreme in veliko radovednežev — se je končala letošnja bohinjska ohcet, ki jo organizira turistično društvo Bohinj-Jezero. Pričela se je z vasovanjem — starim kmečkim običajem, ki prikazuje, kako so se mladi fantje na Martinovo nedeljo zbirali v gostilni Mihovec, da bi sprejeli v svojo družino fante-novince, stare do 20 let, ki bodo še isto leto odšli služiti vojake.

V fantovsko družino so sprejeli le tistega, ki mu je dekle pod okencem prižgalo cigaro in ki je pri fantih uspešno opravil preizkusno "spoved" svojih grehov. Pri Mihovcu je bil nato krst mladega člana fantovske družine, ki si je s tem smel pripeti krivce za klobuk. Vasovanju seveda sledi ohcet; Janeza in Lenko sta tokrat zaigrala Marjana Kocijanc in Jože Bernik, člana folklorne skupine Srednja vas. Na ohceti so nastopili tudi člani folklorne skupine iz Bohinjske Bistrice.

Kulturna dejavnost na Vipavskem
V Zemonu, lovskem dvorcu pri Vipavi, ima svoje razstavnišče tovarna pohištva "Lipa" iz Ajdovščine. Toda včasih je v dvorcu tudi kaka kulturna prireditve. Te kulturne prireditve nameravajo v bodoče stalno prirediti. V tej prvi sezoni je za začetek nastopil Trio Fabian iz Madžarske (Marta Fabian — cimble, Imre Kovacs — flavta in Bela Sztankovits — kitara).

Izvajali so dela Telemana, Boismortiera, Haydna, Vivaldi-ja, Blaveta, Mozarta, Debussy-ja, Stamtiza in Kocsarja.

Plin iz Sovjetske zveze
Sibirski plin je že prišel do Rogatca. Od 250,000,000 kubičnih metrov, ki se bodo letos prečeli po slovenskem plinovodu, bodo slovenski porabniki kupili 100 milijonov kub. metrov, ostalo pa bo dobilo podjetje INA-Naftapljin iz Zagreba.

Avgusta so na sibirski plin priključili že Maribor, Celje, Lendavo, Ravne in Store, konec septembra bo plin že tudi v Ljubljani. S tem bo zaključeno prvo obdobje slovenskega plinovoda.

Gledališki program v Ljubljani
Mestno gledališče je v lamski sezoni uprizorilo šest premier, s 309 ponovitvami. Na domačem odru je bilo 252 iger, na gostovanjih pa 57.

V novi sezoni nameravajo postaviti na oder Cankarjevega "Kralja na Betajnovi", ležerno komedijo Alana Ayburna "Farsa v spalnici", komedijo Milana Jesiha "Vesela nedelja", "Grbavec" Slowomira Mrožka in dramatičnijo Bulgakove groteske "Pasje srce", ki jo je priredil in jo bo tudi režiral Zarko Petan. Zadnja premiera pa je rezervirana za "slovensko noviteto".

Gledališki program v Ljubljani
Mestno gledališče je v lamski sezoni uprizorilo šest premier, s 309 ponovitvami. Na domačem odru je bilo 252 iger, na gostovanjih pa 57.

V novi sezoni nameravajo postaviti na oder Cankarjevega "Kralja na Betajnovi", ležerno komedijo Alana Ayburna "Farsa v spalnici", komedijo Milana Jesiha "Vesela nedelja", "Grbavec" Slowomira Mrožka in dramatičnijo Bulgakove groteske "Pasje srce", ki jo je priredil in jo bo tudi režiral Zarko Petan. Zadnja premiera pa je rezervirana za "slovensko noviteto".

Slikarska kolonija
V Medijskih toplicah so spet pripravili slikarsko kolonijo, že petnajsto po vrsti. Letos so prišli umetniki iz Ljubljane, Kamnika, Maribora, Hrastnika, Kopra, nekaj jih je tudi iz Italije in Poljske.

Raziskovalni tabor
V okviru raziskovalnega tabora "Krkka 78" so letos črtro leto zapored dali skupini srednješolcev priložnost uvajanja v znanstveno raziskovanje. Arheološka skupina je popagala odkriti grobišče pri cerkvi sv. Miklavža na Otoku pri Dobravi, utrbo pri gradu Brežek in sondirala tudi hipodrom v Sentjerneju. Biologi so raziskovali žuželke, fizikalna skupina energetske vire, geologi so izdelali geološki zemljevid okolice Skočjana, kemiki pa so analizirali vodo potoka Radulje.

V Sloveniji so umrli
15. avgusta
V Borovnici: Ludvik Kvar;
V Ljubljani: Drago Gabrijel, Martin Debeljak, Hinko Slicherl, Stane Samarin, prof. Vladimir Pilgrim, Amalija Pavletič;
V Smartnem pod Smarno goro: Jože Savšek;
V Novi Gorici: Zofija Rodman;
V Sneberju (Polje): Marija Zajec;
V Celju: Marjan Žgank, Ivan Fortunat;
V Kopru: Ado Vran;
V Murskem Središču: Mirko Grča;
V Gorici: Albert Primožič;
V Straži: Janez Tavčar;
V Polhovci: Jože Zamida;
na Viču: Franc Pance;
V Skofji Loki: Gabrijel Alič st.

16. avgusta
V Ljubljani: Francka Kovač, roj. Ferlan, Stefka Polič, Marija Srebrnjak, roj. Avpič, Albin Hlebs;
V Prigorici pri Ribnici: Darja Nosan;
V Trbovljah v Gaberskem: Tone Vanelli;
V Mojstrani: Ignac Podrekar;
na Raki: Amalija Ulčnik, roj. Gliha;
V Postojni: Bernard Pečelin;
V Strugah na Dol.: Franc Nose.

17. avgusta
V Ljubljani: Marija Lovrač, roj. Rebolj, Sonja Kramar, Stane Dolenc, Olga Franč;
V Celju: Herman Pajk;
V Dravljah: Jernej Zajc;
V Dobravi nad Stično: Lojzek Čož, ml.

18. avgusta
V Ljubljani: Jože Kocijancič, Marija Koren, Fani Trost, roj. Janežič, Anton Žerjav;
V Kočevju: Bojan Lovrenko;
na Vrhniki: Lovro Hudobivnik;
V Radečah: Vlasta Pertinač;
na Dolu pri Hrastniku: Ivana Sunta;
V Sentvidu pri Stični: Gaber Zorec;
V Solkanu: Barbika Vuga.

19. avgusta
V Brestanici: Terezija Pavlič;
V Novem mestu: Marija Keglavič, roj. Dolenc;
V Vidmu-Dobrepolje: Ivana Kralj (Selčkova mama iz Male vasi);
V Ljubljani: Jože Dular, Ivan Gorjup, Marija Jeglič, Jožica Marinišek, roj. Zajec, Mojca Mihevc, Kristina Sešek, roj. Benčina;
V Kamniku: Francka Poljanšek;
V Vel. Laščah: Stanislav Šajn;
V Dravljah: Slavka Lesica, roj. Jamnik;
V Kranju: Franci Istenič ml.;
V Radomljah: Metod Jerman.

Citateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrta ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodi dr. Milan in ga. Barbara Pavlovič. Novi naslov postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.

CLEVELAND. O.

Prijatelj's Pharmacy

AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO.

MALI OGLASI

Groewood Area Double
Excellent income property, 6-6 Frame, A 1 shape, fully modernized. New carpeting, natural woodwork, china cabinets in the dining room, eat-in kitchen. (W-Built-ins dn.) Ample closets and storage, 2 car garage. By owner. Mid 40's. 381-2056. Principals only.
(124-128)

REPAIRS OF ALL KIND
Interior and Exterior. — Call ROC DUSHAJ at 881-0683 from 9 p.m. to 11 p.m. I talk Croatian and Slovenian.
(120-139)

Automobile Tires For Sale
Two H-78-14 steelbelted, excellent condition, \$30 each.
One tubeless 4-ply H-78-14, \$5 (good spare).
Call 361-4088, ask for Jim.
(x)

Lastnik prodaja
Pridite pogledat to trdno grajeno in dobro vzdrževano hišo s 3 spalnicami, dnevno in jedilno sobo. V Groewood okolici, zelo čisto in samo za \$29,900. Kličite tel. 692-3612.
(127-130)

EUCLID MASTER BUNGALOW
Open Sun. & Mon. 2-6, 24801 Stephen Ave. Newly carpeted and remodeled, 3 bedrooms, 2 baths. Beautiful condition. Call 752-7183.
(127-129)

Dobrodniško posestvo
Na E. 53. cesti, vse podkleteno, 2 in pol garaži.
Zidane hiše v Euclidu
Zidana kolonialna, 3 spalnice, dvojna garaža, družinska soba.

Zidani bungalov, 4 spalnice, predejljena klet, dvojna garaža.
UPSON REALTY UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odperto od 9. do 9.
(x)

Euclid 6 Bedroom Home
Aluminum sided, 10 rooms that have been completely remodeled on a double lot, close to Reher Hall, possibility of in-law suite or income property. Lot of extras. Call Ed Sustarsic.
ANDERSON REALTY!
261-3200

Help Wanted
Desk Clerk. Will train. Retirees accepted. 486-2124.
(127-130)

VSE SLOVENCE IN SLOVENKE TER SLOVENSKE ORGANIZACIJE,

ki se še niso prijavile širom Kanade, ZDA, še posebej pa vse v Ontariu in v Torontu,

— narodnim nošam bo posvečena posebna pozornost —
vabi meddruštveni odbor

Slovenske Krščanske Demokracije in Slovenske Narodne Zveze v Kanadi,

s sodelovanjem in podporo številnih drugih organizacij

PROSLAVO

60-letnice proglasitve slovenske svobode
29. oktobra 1918 v Ljubljani na Kongresnem trgu

in
30-letnice prihoda prvih političnih emigrantov
v Kanado

KI BO 29. OKTOBRA (V NEDELJO POPOLDNE)
V TORONTU V HOTELU TORONTO
(na vogalu Richmond St. W. in University Ave.)

Program bo vseboval:

- Ob 2. uri popoldne slovesna sv. maša v katedrali sv. Mihaela, ki jo bo daroval prevzvišeni torontski pomožni škof g. dr. Alojzij Ambrožič.
- Po maši sprevod v hotel Toronto.
- Po prihodu do 4. ure sprejem (reception).
- Slavnostno kosilo z Akademijo.

Vstopnico dobite, če pišete in pošljete ček ali denarno nakaznico na naslov:

60/30 — (PROSLAVA)

P.O. Box 1394, Station 'B', Downsview, Ontario,
Canada, M3H 5W3

Vsa nadaljna navodila bodo objavljena v naslednjih številkah A.D.

Vstopnice za kosilo in akademijo so po \$15 za odrasle in po \$10 za mladino (do 14. leta starosti).

MEDDRUŠTVENI ODBOR SKD in SNZ

BREZ DOMA

Hektor Malot

"Komu neki?"
"Tebi, magister, Pagesu in Bergounhoux. Govorili ste, da ste na prostem in da se je dvignil veter."

Včasih smo udarjali ob steno, da smo s tem obveščali reševalce, da smo še pri življenju. Slišali smo, kako so njihovi krampji neumno udarjali ob premost. A ti udarci so le polagoma postajali močnejši, kar je pričalo, da so naši reševalci še zelo daleč.

Ko sem prižgal svetilko, sem vzel škorenj, da bi z njim zajel vode. Spustil sem se navzdol in opazil, da se je vodna gladina znižala za nekaj centimetrov.

"Voda se znižuje!"
"Moj Bog!"

Še enkrat nas je prevzelo veselje upanje.

Vsi smo hoteli, naj svetilka ostane prižgana, da bomo videli, kako se bo nižala vodna gladina; magister pa je to odklonil.

Tedaj se mi je zazdelo, da se bodo uprli. Magister pa ni nikdar zahteval kake stvari, ne da bi to pametno razložil.

"Pozneje bomo svetilke še bolj potrebovali. Če jih izrabimo zdaj, kaj bomo storili potem, ko jih bomo potrebovali, a jih ne bo več? Ali se vam ne zdi, da boste umrli od nepotrebnosti, ko boste gledali, kako počasi upada voda? Ne smete si namreč domišljati, da bo upadla kar hipoma. Imamo še trinajst žveplenk. Kolikorkrat se vam bo zdelo potrebno, bomo svetilko zopet prižgali."

Ugasil jo je znova. Prej pa smo se vsi počasi napili vode. Nikomur izmed nas se ni več bledlo. Ostali smo nepremično dolge ure, morda celo dneve. Nič drugega nismo slišali kakor samo oddaljeno udarjanje krampov in pljuskanje vode, ki so jo zajemali črpalni vozički.

Skoraj neopazno so ti glasovi postajali močnejši. Vodna gladina se je nižala in kopači so se nam približevali. Ali bo rešitev prišla pravočasno? Če je delo reševalcev vedno bolj naglo napredovalo, so pa naše moči vedno hitreje pešale. Naše trpljenje je postajalo vedno hušje. Moji tovariši niso več jedli od dneva, ko se je zgodila nesreča. Kar pa je bilo še huje, ves čas smo vdi-havali zrak, ki se ni mogel prenavljati in ki je postajal vedno bolj nezdrav in neuporaben.

K sreči pa je značilni pritisk odnehal, čim bolj se je površina vode nižala. Če bi se to ne bilo zgodilo, bi se bili prav gotovo vsi zadušili. Na vsak način pa je naša rešitev že zato uspela, ker so se reševalci dela začela tako kmalu in so jih upravljali tako požrtvovalno.

Ropot krampov in vozičkov je bil tako enakomeren kakor tik-takanje ure. Vsak presledek nas je navdajal z obupom. Ali nas bodo zdaj zapustili? Ali so reševalci naleteli na nepričakovane ovire? Med enim izmed presledkov se je zaslislal močan hrup, nekako šumenje in puhanje.

"Voda znova dere v rudnik!" je zakričal Carrory.

"To ni voda," je dejal magister.

"Kaj neki je?"
"Ne vem. Morem trditi le to, da ni voda."

Čeprav nam je magister že tolikokrat dokazal svojo modrost in izkušnost, mu vendarle nismo verjeli, če nam svojih trditve ni dokazal. Ker nam ni mogel pojasniti tega nenavadnega šuma orjaškega ventilatorja, ki je preračeval rov, kjer so kopali reševalci — kakor smo zvedeli pozneje — nas je prevzela misel, da ta sum povzroča ponovna poudenjenj.

"Prižgi svetilko!"
"Nima pomena."
"Prižgi, prižgi!"

Magister se je moral vdati, ker so združeni glasovi bili naravnost ukazovalni.

Ob svitu svetilke smo se pričali, da se voda ni dvigala, ampak da je še upadla.

"Zdaj vidite, da sem imel prav."
"Dvignila se bo zopet. Zdaj bomo pa res umrli."

"Saj bi bilo najbolje, da bi nas bilo kmalu konec. Saj ni mogoče več zdržati."

"Magister, daj mi svetilko. Napisati hočem nekaj vrstic na ženo in otroke."

"Napiši še zame."
"Zame tudi."

Bergounhoux je hotel imeti svetilko, da bi pisal ženi in otrokom, preden umrje. Imel je v žepu kos papirja in majhen svinčnik. Spravil se je k pisanju.

"Tole bom pisal: Gaspard, Pages, magister, Carrory, Remigij in jaz smo bili zajeti v tem rovu in smo zdaj na tem, da umrjemo. Jaz, Bergounhoux, prosim Boga, da bi čuval mojo vdovo in nadomestoval očeta mojim otrokom. Bladoslavljam jih vse."

"A ti, Gaspard?"

"Gaspard daruje vse svoje imetje nečaku Alekseju."

"Pages priporoča svojo družino Bogu, presveti Devici in premogovni družbi."

"In ti magister?"

"Nimam nikogar," je žalostno dejal magister. "Nikogar, ki bi jokal po meni."

"A ti, Carrory?"

"Rad bi, da bi prodali moj kostanj, preden se preveč ne osuši."

"V našem pismu ni prostora za take neumnosti."
"Saj to ni nikaka neumnost."
"Ali nimaš nikogar, da bi se od njega poslovil? Saj imaš mater."

"Materi zapuščam vse, kar imam."

"A ti, Remigij?"

"Remigij daruje Kapija in harfo Matiju. Pozdravlja Alekseja in ga prosi, naj obišče Liziko in ji vrne posušeno vrtnico, ki jo ima spravljeno v nahrbtniku."

"Zdaj se še podpišimo vsi."

"Jaz bom naredil samo križ."

Ko smo se vsi podpisali, je dejal Bergounhoux:

"Prosim vas, pustite me zdaj pri miru. Pozdravljam vas, tovariši."

Prišel je na našo polici in nas vse tri objel. Nato se je vrnil na zgornjo polici, objel Pagesa in Carrorya, se ulegel v svoj kot na tla in se ni več ganil.

Poslovilno pismo in Bergounhouxovo slovo nas je še bolj napolnilo z žalostjo in nam zmanjšalo pogum.

Vendar pa so udarci krampov postajali vedno bolj razločni. Gotovo so se nam reševalci močno približali in morda nas bodo prav v kratkem dosegli.

Na to nas je opozoril magister, da bi nam vrnil nekoliko poguma.

"Če bi bili tako blizu, kakor trdiš, bi slišali njihove klice. Tako pa ne slišimo ničesar, kakor tudi oni ne slišijo nas."

"Lahko so le nekaj metrov oddaljeni od nas, pa nas ne morejo slišati. Skozi nekatere zemeljske plasti glas teže prodira kakor skozi druge."

"Morda pa le niso tako blizu."

Tudi gladina vode se je vedno bolj nižala. Kmalu smo dobili dokaz, da ne sega voda več do stropa rovov.

Zaslislali smo neko praskanje po škriču in voda je zapljuskala, kakor da so padli vanjo majhni kosi premoga.

Prižgali smo svetilko in zagledali podgane, ki so tekale po rovu. Gotovo so našle zavetišče, podobno našemu in, ko je voda upadla, so prišle iz njega in šle iskat hrane. Če so mogle priti do nas, je to bil zadosten dokaz, da rovi niso več do vrha napolnjeni z vodo.

(Dalje prihodnjtj)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

DR. LUDOVIK PUŠ:

Moji zbori

(Nadaljevanje)

Pri zboru je bilo drugače. Oni so iz večletnega sodelovanja v zboru dobro vedeli, da je ponavljanje mati uspeha. Na drugi strani so gledali na uprizoritev Komposteljskih romarjev kot višek svoje zmogljivosti in vide-li v nji krono v dosežku pevškega društva Gorjanci. Peli in istočasno igrali so s tako prepričljivo vneto, da sva se prof. Potokarjem kar čudila, pa tudi sproti dobivala nove spodbude do še preciznejše obdelave programa. Oba sva imela vtis, da je vse izdelano do potankosti in do tiste mere odličnosti, ki jo je od umetniškega nivoja in igral-sko-pevske zmogljivosti sode-lujočih možno doseči. Njihov nivo pa je bil dokaj visok.

Moja naloga dirigenta celotne spevoigre ni bila lahka. Zavedal sem se, da bi vsaka moja napaka mogla povzročiti zmedo s pogubnimi posledicami. Oči vseh pevcev in godcev so bile uprte vame, niti za hip nisem smel pasti iz svoje vloge. To sem dobro vedel, a me ni plašilo: bil sem mlad, življenjske sile so v meni močno utripale, razen tega sem pa imel že tudi nekaj skušnjav od onega Foersterjevega koncerta v Narodnem domu, kjer sem pri izvajanju Ave Marija iz Gorenjskega slavčka in Vodnikovega venca dirigiral Matičin zbor in orkester.

Dvorana Prosvetnega doma je bila spet zasedena do zadnjega kotička za zaključno prireditev v sklopu otvoritvenih slovesnosti tega novega kulturnega doma. Gledalstvo je se je živo zanimalo, kako bomo izvedli in se uveljavili na odru z istočasnim igranjem in petjem, kakor je to v operi, in kar je bilo za Novo mesto nekaj novega, izrednega. Iz dvorane so odšli po gromkem in navdušenem aplavzu s prepričanjem, da vdanost in privrženost kulturnemu delovanju in lepi umetnosti, združeno. Z znatno osebnostno žrtjo vsakega pevca more doseči skoro nemogoče stvari.

V resnici, kar smo s to prireditvijo postavili na oder, je bilo enkratno. Predstava je bila v celoti domačega 'pridelka', ne pa iz kakih tujih oper ali operet prirejeni teksti in muzika. Besedilo Komposteljskih romarjev je prišlo izpod peresa takratnega vodilnega slovenskega pistatelja Ivana Preglja, glasba pa iz ustvarjalnega zaklada tedanjega uestorja in prvaka domačih skladateljcev P. Hugolina Sattnerja, ki je vrh vsega še novomeški rojak. Za otvoritev Prosvetnega doma v dolenski metropoli je bilo to dvojnega pomena, in smo se vsega tega tudi živo zavedali. Priredba operne muzike za spevoigro z aktivnim sodelovanjem skladatelja samega je zelo verjetno, rekel bi gotovo, edini primer v slovenski muzikalni in odski zgodovini. Vredna je torej svoje vrste.

Ko smo enkrat dobili moderno dvorano, sijajen oder in delovne prostore za razna društva, smo se v naši kulturni skupnosti z novo vneto poglani v redno prosvetno delo. Poleg občasnih nastopov Potokarjeve igral-ske družine, ki se je ponašala z nekaterimi zares odličnimi igralci, je idealni profesor zamislil tudi uprizoritev Pasijona, ki je doživel z nešteti ponovitvami pravi igral-ski triumf. Tudi Gorjanci smo se po tako sijajno uspeli izvedbi spevoigre lotili novih načrtov z navdušenjem in predanostjo. V moderno dvorano spada moderen koncert, sem si mislil, in se odločil pripraviti v nastopajoči sezoni izbor najbolj sodobnih skladb takratnih vodilnih komponistov zborovske muzike, bodisi da so to bile povsem izvorne kompozicije, ali pa sodobna koncertna priredba narodnih pesmi.

Prav za ta koncert sem zbral in za mešani zbor priredil dva venca narodnih pesmi, enega iz Dolenske pod naslovom Venček dolenskih napatnic, drugega iz

Gorenjske Na Gorenjskem je fletno. Vsak sestoji iz pol ducata ali nekaj več ljudskih popevk, ki so med seboj vsebinsko sorodne in tvorijo lepo celoto. Njih harmonizacija uporablja nekoliko težje izvedljivo tehniško izpeljavo preprostih narodnih melodij, se ritmično in glasovno prepleta in je bila na tedanji sodobni stopnji v prirejanju narodnih pesmi. Dolenske napatnice sem poslal uredniku tedanjih 'Zborov' skladatelju Zorku Prelovcu, ki jih je objavil v svojem listu in so se tako ohranile; več renomiranih zborov jih je tudi prepevalo z velikim uspehom, posebno dobro so ležale

velikim zborom, kot je bil n. pr. železničarski zbor 'Sloga' pod vodstvom Herberta Svetela.

Drugi venček iz Gorenjske je ostal v rokopisu, nikamor ga nisem poslal v objavo, ker ni bil toliko izviren kot oni o napatnicah. Za koncert Gorjancev sem partituro obeh venčkov sam prepisal s kemično tinto in razmnožil na 'masi'.

(Dalje prihodnjtj)
ZA SMEH

Kitajska modrost: Če vodi pes moža, je mož slep. Če pa vodi mož psa, je mož poročen.

Pijanček pijančku ob kozarcu: "Veš, zame je najboljša belo vino ali pa črno."

KOLENDAR društvenih prireditev

- SEPTEMBER**
- 17. — Vinska trgateg v Slovenski pristani.
 - 17. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu od 11. dopoldne do 2. popoldne.
 - 23. — Žetvena večerja s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
 - 24. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.
- OKTOBER**
- 1. — Praznovanje 25-letnice, odkar je slovenska šola Sv. Vida postala farna ustanova.
 - 1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. - priredi Vinsko trgateg v parku s kosilom in plesom. (Maše ta dan v Parku ne bo.)
 - 7. — Klub newburških upokojencev priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na E. 80 cesti.
 - 7. — Pevski zbor "Fantje na vasi" poda koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7. zvečer. Po koncertu domača zabava s plesom. Igral bo Alpski sekstet.
 - 14. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju pri Sv. Vidu.
 - 15. — Občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu.
 - 21. — DSPB Tabor — Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 22. — Podružnica SZZ št. 25 bo obhajala 50-letnico obstoja v avditoriju sv. Vida.
- NOVEMBER**
- 4. — Štajerski klub priredi MARTINOVANJE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo "Veseli Slovenci".
 - 5. — Roditeljski sestanek staršev učencev Slovenske šole pri Sv. Vidu.
 - 11. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 12. — Slomškov krožek priredi vsakoletno Slomškovo kosilo v farnem avditoriju pri Sv. Vidu.
 - 19. — Fara Marije Vnebovzete obhaja ZAHVALNI DAN od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (stari cerkvi) na Holmes Avenue.
- DECEMBER**
- 3. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani MIKLAJŽEVANJE.
 - 4. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.
 - 10. — Glasbena Matica priredi božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.
- FEBRUAR 1979**
- 18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi svoje vsakoletno kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.
- MAREC**
- 11. — Misijonska znamkarska akcija pripravi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pošete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

.....

MOJE IME:

.....

Moj stari naslov:

.....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHISTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

"GOLDEN AGERS" POZOR!

10% popustne izkaznice na razpolago pri ANZLOVARJU!

Upokojenci, sedaj lahko dobite vašo izkaznico, s katero boste dobili 10% popusta pri nakupih vsega v Anzlover's Dept. Store.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmoderneje celo-življenjske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta, vsote so neomejene nad \$1,000.
 - Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd., nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev ča otroke.
 - SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
 - ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!
- Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Ael. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain, Ohio

GLORIA KREPFL, društvo št. 191, Tel. 944-6587
29377 Vinewood Dr., Wickliffe, Ohio

ANTHONY CEK, društvo št. 219, Tel. 481-0992
506 Trebisky Rd., Richmond Heights, Ohio

Za zanesljivost in stvarnost cen pri "kupovanju" ali prodaji Vašega rabljenega avtomobila se Vam priporoča slovenski rojak Frank Tominc lastnik

CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave. tel. 881-2388

ABC - CHARTER POLETI CLEVELAND LJUBLJANA od \$439.00 (+ tax) naprej...

ZAHTEVAJTE POPOLNI PROGRAM

MIHELIN TRAVEL

4110 St. Clair Ave. — Cleveland, O. 44103

Tel. (216) 431-5710

GOVORIMO SLOVENSKO!

PROTECT YOUR SLOVENIAN HERITAGE AND ETHNIC VOICE ADVERTISE IN THE AMERICAN HOME newspaper